

Số: 134/CV-VASEP

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 12 tháng 8 năm 2026

*V/v kiến nghị tháo gỡ vướng mắc về tỷ giá trên
hóa đơn điện tử đối với hàng hóa xuất khẩu*

Kính gửi: Bộ Tài chính

Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) nhận được phản ánh của một số doanh nghiệp (DN) hội viên về vướng mắc phát sinh trong việc xác định và thể hiện tỷ giá đối với hàng hóa xuất khẩu kể từ khi Nghị định số **252/2026/NĐ-CP** và Nghị định số **254/2026/NĐ-CP** có hiệu lực từ ngày **01/7/2026**.

Theo khoản 4 Điều 14 Nghị định số 252/2026/NĐ-CP, đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu, tỷ giá tính thuế thực hiện theo quy định của pháp luật về hải quan. Đồng thời, điểm c.1 khoản 8 Phụ lục ban hành kèm Nghị định số 254/2026/NĐ-CP quy định trường hợp nghiệp vụ kinh tế, tài chính phát sinh bằng ngoại tệ, người bán phải thể hiện trên hóa đơn tỷ giá ngoại tệ với đồng Việt Nam theo quy định của Luật Quản lý thuế và các văn bản hướng dẫn thi hành. Trong khi đó, việc ghi nhận doanh thu, công nợ và lập báo cáo tài chính của doanh nghiệp được thực hiện theo chế độ kế toán tại Thông tư số **99/2025/TT-BTC**.

Qua thực tế triển khai, cùng một giao dịch xuất khẩu phát sinh bằng ngoại tệ có thể phải duy trì hai giá trị quy đổi ra Đồng Việt Nam theo hai cơ sở tỷ giá khác nhau: ***tỷ giá thể hiện trên hóa đơn*** theo quy định quản lý thuế/hải quan và ***tỷ giá ghi nhận kế toán*** theo chế độ kế toán. Do khác nhau về nguyên tắc và thời điểm xác định, số liệu trên hóa đơn điện tử và sổ kế toán có thể không đồng nhất dù doanh nghiệp thực hiện đúng từng quy định pháp luật tương ứng.

Việc vận hành song song ***hai cơ sở tỷ giá*** làm tăng chi phí tuân thủ: doanh nghiệp phải điều chỉnh phần mềm kế toán/ERP, hóa đơn điện tử, cập nhật nhiều nguồn tỷ giá, đồng thời tăng khối lượng đối chiếu, kiểm tra và giải trình giữa hóa đơn - hồ sơ hải quan - sổ kế toán.

Với doanh nghiệp xuất khẩu có số lượng giao dịch lớn, chi phí hệ thống và nhân sự phát sinh là đáng kể. Bên cạnh đó, doanh nghiệp chưa có hướng dẫn đầy đủ về cách xử lý chênh lệch giữa các hệ thống dữ liệu và ảnh hưởng đến các chỉ tiêu phục vụ ***thuế TNDN, hoàn thuế GTGT*** và công tác thanh tra, kiểm tra thuế.

Hiệp hội VASEP nhận thấy đây không phải là vấn đề DN chưa tuân thủ quy định, mà là hệ quả của việc cùng một giao dịch phải đồng thời thực hiện các quy định về ***quản lý thuế, hải quan và kế toán*** với các mục đích và cơ sở xác định tỷ giá khác nhau. Chi tiết vướng mắc và phương án đề xuất được tổng hợp tại **Phụ lục** kèm theo công văn này.

Trên cơ sở đó, VASEP kính đề nghị Bộ Tài chính xem xét:

- 1. Trước mắt**, ban hành **hướng dẫn thống nhất** trên phạm vi toàn quốc về việc áp dụng tỷ giá đối với hàng hóa xuất khẩu:

- 1) Hướng dẫn chính thức tỷ giá xác định doanh thu tính thuế TNDN đối với hàng hóa xuất khẩu, làm rõ tỷ giá sử dụng cho từng mục đích và quan hệ giữa tỷ giá trên hóa đơn điện tử, tỷ giá ghi nhận doanh thu kế toán và tỷ giá xác định doanh thu tính thuế TNDN.
- 2) Làm rõ căn cứ xác định doanh thu xuất khẩu dùng để phân bổ thuế GTGT đầu vào, xác định giới hạn hoàn thuế và điều kiện hoàn thuế trong kỳ.
- 3) Hướng dẫn cơ chế đối chiếu và xử lý chênh lệch số quy đổi giữa hóa đơn điện tử, hồ sơ hải quan, sổ kế toán, hồ sơ khai thuế và quyết toán thuế; xác nhận rõ chênh lệch số quy đổi không tự thân là căn cứ kết luận doanh nghiệp kê khai hoặc hạch toán sai, không được xem là sai sót do doanh nghiệp kê khai hoặc hạch toán không đúng.
- 4) Hướng dẫn tỷ giá áp dụng đối với dịch vụ xuất khẩu, bao gồm ngân hàng tham chiếu, thời điểm xác định và việc áp dụng tỷ giá xấp xỉ theo chính sách kế toán nếu có.
- 5) Hướng dẫn chuyển tiếp và cơ chế xử lý phù hợp trong giai đoạn đầu triển khai; xem xét không xử phạt các sai sót kỹ thuật không làm thiếu nghĩa vụ thuế khi doanh nghiệp kê khai trung thực, chủ động khắc phục và đáp ứng điều kiện theo quy định.

2. Về giải pháp chính sách: trân trọng đề nghị Bộ Tài chính đánh giá tác động và xem xét trình Chính phủ sửa đổi điểm c.1 khoản 8 Phụ lục ban hành kèm Nghị định số 254/2026/NĐ-CP theo hướng **đơn giản hóa** tỷ giá phải thể hiện trên hóa đơn đối với hàng hóa xuất khẩu bằng ngoại tệ.

Quý Bộ xem xét lại sự cần thiết của việc bắt buộc thể hiện tỷ giá hải quan trên hóa đơn hàng hóa xuất khẩu áp dụng thuế suất GTGT 0%, trên cơ sở tỷ giá này không dùng để ghi nhận doanh thu kế toán, không làm phát sinh thuế GTGT đầu ra nhưng làm tăng một lớp dữ liệu cần quản lý, đối chiếu và giải trình

Hiệp hội VASEP xin kiến nghị Quý Bộ ưu tiên phương án cho phép **sử dụng tỷ giá giao dịch thực tế theo pháp luật kế toán, chuẩn mực kế toán Việt Nam** để thể hiện trên hóa đơn xuất khẩu đồng thời ghi nhận doanh thu. Cho phép doanh nghiệp chủ động thực hiện theo tỷ giá giao dịch thực tế hàng ngày, tự khai, tự nộp và tự chịu trách nhiệm (đúng tinh thần luật quản lý Thuế). Chênh lệch tỷ giá nếu có, DN vẫn xử lý theo chế độ kế toán hiện hành. Về tỷ giá theo pháp luật hải quan: có thể tiếp tục được sử dụng cho mục đích khai báo và quản lý hải quan hoặc chấp nhận theo tỷ giá giao dịch thực tế mà DN khai báo (Nhà nước có nhiều công cụ kiểm tra, kiểm soát tỷ giá mà DN khai báo đảm bảo phù hợp khách quan ...).

Trường hợp chưa thể áp dụng ngay phương án trên, Hiệp hội xin đề nghị phương án xử lý: nghiên cứu không bắt buộc thể hiện tỷ giá quy đổi sang đồng Việt Nam trên hóa đơn điện tử đối với hàng hóa xuất khẩu bằng ngoại tệ khi các thông tin về ngoại tệ và tỷ giá cần thiết phục vụ quản lý hải quan đã được khai báo trên hệ thống hải quan; quy định rõ số quy đổi trên hóa đơn chỉ phục vụ quản lý hóa đơn, không thay thế tỷ giá kế toán và không tự động dùng để xác định doanh thu tính thuế TNDN hoặc doanh thu phục vụ hoàn thuế GTGT.

3. Đối với giai đoạn từ ngày 01/7/2026 đến khi có hướng dẫn thống nhất, trân trọng đề nghị Bộ Tài chính hướng dẫn rõ nguyên tắc xử lý đối với các hóa đơn xuất khẩu đã lập; trường hợp phải hoặc không phải điều chỉnh hóa đơn; đồng thời làm rõ việc chênh lệch giữa tỷ giá trên hóa đơn và tỷ giá kế toán có ảnh hưởng hay không đến việc xác định doanh thu tính thuế TNDN và các chỉ tiêu doanh thu sử dụng trong hồ sơ hoàn thuế GTGT.

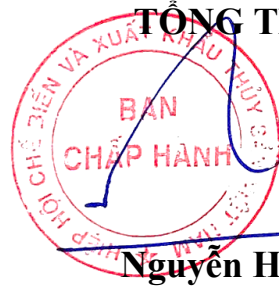
VASEP kính đề nghị Bộ Tài chính xem xét theo hướng không làm thay đổi nguyên tắc xác định tỷ giá tính thuế trong quản lý hải quan, nhưng giảm việc doanh nghiệp phải duy trì nhiều giá trị quy đổi cho cùng một giao dịch xuất khẩu khi không phát sinh thêm giá trị quản lý tương ứng. Hiệp hội VASEP sẵn sàng phối hợp, cung cấp tình huống thực tế và dữ liệu doanh nghiệp để phục vụ quá trình đánh giá, hoàn thiện phương án xử lý.

Thông tin liên hệ của Hiệp hội: Chị Đỗ Thị Thu Hương – Phó CVP Hiệp hội, tel: 0243.7715055 (ext. 206), mobil: 0983.221783 và email: huongdo@vasep.com.vn.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Các Cục: Thuế, Hải quan;
- Chủ tịch HH;
- BCH & BKT HH;
- VPĐD tại Hà Nội;
- Lưu VPHH.

TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI
TỔNG THƯ KÝ

Nguyễn Hoài Nam

PHỤ LỤC
TỔNG HỢP VƯỚNG MẮC VÀ KIẾN NGHỊ VỀ TỶ GIÁ ĐỐI VỚI HÀNG HÓA XUẤT KHẨU
(Kèm theo Công văn số 134/CV-VASEP ngày 12/8/2026)

STT	Quy định/hiện trạng	Vướng mắc, tác động	Kiến nghị của VASEP	Căn cứ liên quan
1	Đối với hàng hóa XK, tỷ giá tính thuế thực hiện theo pháp luật hải quan; hóa đơn phát sinh bằng ngoại tệ phải thể hiện tỷ giá theo pháp luật quản lý thuế.	Cùng một giao dịch có thể phát sinh một giá trị VND trên hóa đơn và một giá trị VND khác khi ghi nhận kế toán; doanh nghiệp phải duy trì và đối chiếu hai hệ dữ liệu.	Trước mắt hướng dẫn rõ mục đích sử dụng từng tỷ giá; xác nhận chênh lệch do áp dụng đúng từng quy định không phải là sai sót kê khai/hạch toán.	Khoản 4 Điều 14 NĐ 252/2026/NĐ-CP; điểm c.1 khoản 8 Phụ lục NĐ 254/2026/NĐ-CP; TT 99/2025/TT-BTC.
2	Tỷ giá hóa đơn/hải quan và tỷ giá kế toán được xác định theo nguyên tắc, thời điểm khác nhau.	Doanh nghiệp phải sửa phần mềm, cập nhật nhiều nguồn tỷ giá; tăng công việc kiểm tra, đối chiếu hóa đơn - hải quan - kế toán và giải trình khi số liệu khác nhau.	Xem xét sửa điểm c.1 khoản 8 Phụ lục NĐ 254 theo hướng cho phép hóa đơn XK sử dụng tỷ giá giao dịch thực tế theo chế độ kế toán; tỷ giá hải quan vẫn dùng cho mục đích quản lý hải quan.	NĐ 254/2026/NĐ-CP; TT 99/2025/TT-BTC.
3	Thông tin ngoại tệ và tỷ giá của hàng hóa XK đã được khai báo, quản lý qua hồ sơ và hệ thống hải quan.	Việc tiếp tục bắt buộc một tỷ giá quy đổi VND trên hóa đơn làm tăng thủ tục tuân thủ, trong khi giá trị quản lý bổ sung cần được đánh giá thêm.	Phương án thay thế: nếu chưa thể dùng tỷ giá kế toán, nghiên cứu không bắt buộc thể hiện tỷ giá quy đổi VND trên hóa đơn XK bằng ngoại tệ khi thông tin cần thiết đã có trên hệ thống hải quan.	Luật Quản lý thuế; NĐ 252/2026/NĐ-CP; NĐ 254/2026/NĐ-CP.
4	Quy định mới có hiệu lực từ 01/7/2026; doanh nghiệp phải điều chỉnh hệ thống trong thời gian ngắn.	Có thể phát sinh hóa đơn đã sử dụng tỷ giá kế toán hoặc cách xử lý khác nhau trong giai đoạn đầu; chưa rõ trường hợp nào phải điều chỉnh.	Hướng dẫn xử lý hóa đơn đã lập từ 01/7/2026 đến khi có hướng dẫn thống nhất; làm rõ trường hợp phải/không phải điều chỉnh và nguyên tắc xử lý tương ứng.	NĐ 252/2026/NĐ-CP; NĐ 254/2026/NĐ-CP và quy định liên quan về hóa đơn điện tử.
5	Tỷ giá trên hóa đơn và tỷ giá kế toán có thể tạo hai giá trị doanh thu quy đổi khác nhau.	Doanh nghiệp chưa rõ cơ sở tỷ giá áp dụng đối với doanh thu tính thuế TNDN và các chi tiêu doanh thu liên quan đến hoàn thuế GTGT.	Hướng dẫn rõ cơ sở tỷ giá sử dụng cho từng mục đích thuế, bảo đảm chênh lệch do áp dụng đúng pháp luật không dẫn đến cách hiểu khác nhau khi thanh tra, kiểm tra.	Pháp luật về TNDN, GTGT, quản lý thuế và kế toán.

----- oOo -----